



KRUOPIŲ VALSČIUS

KRUOPIŲ VALSČIUS - okupacinių ir nepriklausomos Lietuvos metų teritorijos struktūra. Įsteigtas carinės Rusijos valdžios 1861. Nuo 1919 priklausė Šiaulių apskrčiai, 1947 - 1950 - Kuršėnų apskrčiai. 1923 buvo 9 seniūnijos (po 1945 - apylinkės), jose 1923 buvo 1151 ūkis su 5859 gyventojais. Nacionalinė struktūra ganėtina: vienalytė: 86,26 proc. gyventojų sudarė lietuviai, 12 proc. - latviai. Formuojant nepriklausomos Lietuvos administracinę teritorinę struktūrą ir panaikinus Akmenės apskritį, Kruopių gyventojų pageidavimas priklausyti Šiaulių apskrčiai buvo patenkintas. 1919 į valsčiaus tarybą išrinkti 19 asmenų, viršaičių išrinktas P. Stašinskas. Valsčiaus viršaičiai dažnai keitėsi, trūko raštingų ir sugebančių vadovauti žmonių. Vadovų kaitą sustabdė 1929 viršaičiu išrinktas J. Burokas, nuo 1934 iki 1940 viršaičiu dirbo L. Miežis. 1940 viršaičiu išrinktas V. Klovas, tačiau hitlerinės okupacijos metu į pareigas vėl grąžintas L. Miežis. Po II pas. karo vadovai vėl dažnai keitėsi, būti paskirtam ar išrinktam į šias pareigas buvo pavojinga. Pirmas sovietinio valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininkas S. Borusas iš Baužų kaimo nužudytas rezistencijos kovotojų. Trumpai valsčiui vadovavo V. Klovas, S. Paulauskas, 1947 viršaičiu paskirtą L. Satkauską po keleto savaičių nužudė partizanai. 1948 01 18 valsčiaus vykd. k-to pirmininku išrinktas P. Jokušas iš Jautmalkių po metų su žmona nužudytas. 1950 Kuršėnų apskritis panaikinta, neilgai gyvavo ir Šiaulių sritis, kuri pasirodė nereikalinga. Kruopiai su visa buv. valsčiaus teritorija perėjo į Žagarės r.

Inf.: *Kruopiai; Lietuvos apgyventos vietos.*